

POGRĘŻNAĆ (2) *vb pf*

pogręznąć (1), **pogręźnać** (1); pogręznąć *KlonFlis*; pogręźnać *FalZioł*.

o jasne. ◇ *W inf* [-grę-], w pozostałych formach -grę- (2), [-grą-].

[*inf* pogręznąć.] ◇ *fut 3 sg* pogręźnie (1) *FalZioł*, pogręźnie (1) *KlonFlis*. ◇ [*praet 3 sg f* pogrąźnęła. *n* pogrąźnéło. ◇ *3 pl m pers* pogrąźneli. ◇ *con 3 sg m by* pogrąźł. ◇ *part praet act* pogręźnąwszy.]

Sł stp, Cn brak, Linde XVII(XVIII) w.: pogrąźnąć.

Zanurzyć się, utonąć (2): roztlucz nie kielko gałek bobku/ zawiąż gi w chufteczkę z iakiem cziftem kamykiem/ á wpuć w piwo aż pogręźnie. *FalZioł* V 64v; Lecz kiedy iąż [*lege: już*] prąd [= *pień*] pogręźnie opiły/ Y bez gąłazek leży iuż ogniły/ Wilkiem to zową *KlonFlis* F3; [*RadzPodróż* 200; A iź do nich przez odnogę morfką/ przyłtęp był: Bifkup krzyżem fię świętym przeżegnawłzy/ W morze po nie pobieżał/ áni pogręźnąwłzy/ áni łukniey ná koniec zmaczawłzy *SkarŻyw* 228].

[*Zwrot*: »w przepaść morza pogrąźnać«: W puł fię práwie na ofstrey okręt łpadał łkale/ Ták że ludźi zołtáło iednák kilka cále Ná iedney połowicy/ drudzy potoneli/ Y w przepaść głębokiego morzá pogrąźneli. *ZbylDroga* E.]

[*Przen*: Z garścią Polakow/ bithwę łtoczył mężnie/ Skąd łława iego/ nigdy nie pogręźnie *B. Miazgowski, Pieśń nowa o Gdańsku z 1577 r. „Rocznik Gdański” XXIII, 1964, IX (po s. 248).*

pogręźnać [*w czym*]: [*Luter*] Námawia nieuczzone ludźi/ iź kthobykolwiek the wiąre ich ofobliwą przyiął/ iź ten/ nietylko by niemiał żadnych dobrych vczynekow/ ále też by we włzytkich niecnotách pogrąźł *HozKsięgi* 14.

a) O piekle:

Zwrot: »w piekle pogręźnać«: iako ten który od pewnoścy a prawdy/ ku niepewnoścy y nieprawdzie przywiedzion/ przy takowej nauce rołpaczać/ y w piekle na wieki pogręźnać [*musi*]. *UstKościel* 52v.]

a. [Ugręźnąć:

Zwrot: »w błocie pogręźnać«: Drzewóm przecię wyciągnął/ bo ná wierzchu béło/ Ale wizytko á włzytko w błocie pogrąźnéło. *Albertus* Bv.]

Synonimy: potonąć, utonąć, zatonąć.

Formacje współrdzenne cf GRAŻAĆ.

Cf **POGRĘŻŁY**, [**POGRĘŻNION**]